

ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ІННОВАЦІЙНОСТІ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ У ПЕРІОДІ ПОСТКОНФЛІКТНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

*Цвілий С.М., канд. екон. наук, доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»*

Постановка проблеми. Сучасний період активних військових конфліктів нерозривно пов'язаний із заходами економічного, інформаційного, соціального та політичного впливу на розвиток різних галузей національного господарства будь-якої країни. Розуміння специфіки конфліктного середовища є передумовою запровадження нового інструментарію прогнозування інноваційності економіки. Подолання наслідків воєнного конфлікту в Україні є пріоритетним завданням державної політики щодо швидкого відновлення індустрії туризму у повоєнному періоді. Прискорене відтворення індустрії туризму в постконфліктному періоді країни має відбуватись за рахунок вдосконалення туристичної інфраструктури й запровадження інновацій, що потребують значних капіталовкладень, і саме тому на особливу увагу заслуговує інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку індустрії туризму. Інвестиції в індустрію туризму сприяють збільшенню ємності ринку, зростанню кількості туристів і відвідувачів, покращують імідж країни та її конкурентоспроможність на світовому ринку туристичного обслуговування. У сукупності наявність й забезпечення окреслених умов є доцільними для розвитку і функціонування вітчизняної індустрії туризму країни на засадах інноваційності у періоді постконфліктного відновлення й сприятимуть реалізації її основних функцій, серед яких виділяють економічну, соціальну, гуманітарну, оздоровчу, пізнавальну, просвітню, комунікативну, розподільчу, творчу, екологічну тощо. Безумовно, період постконфліктного відновлення індустрії туризму спрямовано на відбудову зруйнованих бойовими діями територій та економічних зв'язків.

Проте, непередбачливі умови функціонування суб'єктів індустрії туризму в періоді постконфліктного відновлення характеризуються високим ступенем невизначеності та динамічності. Це зумовлює необхідність пошуку відповідних сучасним реаліям методологічних та практичних підходів щодо забезпечення їх ефективного довгострокового розвитку. Одним із найпоширеніших поглядів на даний напрям є визначення більш впливових чинників формування інноваційної компетентності туристичних підприємств. Інноваційна компетентність, на нашу думку, має базуватись на прикладі європейського інноваційного простору, який в тривалому циклічному періоді постконфліктного відновлення спромігся межі конкурентоспроможності суб'єктів індустрії туризму розширити саме за рахунок забезпечення

інноваційної орієнтованості. Відповідно, прогнозування основних показників інноваційності індустрії туризму є важливим напрямом дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження окремих складових даної проблеми зробили відомі вітчизняні й закордонні вчені: постконфліктне відновлення економіки держави, її регіонів (К. Адам, Т. Аддісон, П. Білон, В. Дейвіс, Ч. Койн, П. Колліер, П. Кольер, С. Муршед, М. Седербом, А. Хеффлер); вплив держави на туристичну індустрію в період постконфліктної реконструкції (Р. Арескі, Дж. Бартлетт, О. Бейдик, Д. Бенавідес, О. Довбенко, В. Євдокимов, Д. Піотровські, А. Полчанов, Р. Шериф); інноваційне стимулювання туристичних підприємств (М. Бойко, І. Іртищева, А. Землянкін, І. Підоричева, А. Ліманський, В. Ляшенко, А. Мазаракі, Г. Омельчак, В. Садков, Т. Ткаченко, Г. Трілленберг, К. Фріман, А. Фрейтаг, О. Цимбал, В. Яровий, А. Ясінський). Це говорить про значний науковий інтерес до розв'язання проблеми. Такі вчені, як: О. Чернега [1], Н. Лохман [1], А. Полчанов [2; 3], В. Євдокимов [3], О. Шевченко [4], Н. Трусова [5], Д. Михайлик [5], В. Оглобліна [5], Т. Марусей [5], в наукових працях детально вивчали перспективи розвитку вітчизняної індустрії туризму.

Невирішені складові загальної проблеми. Надання прогнозних значень показників інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу індустрії туризму.

Формулювання цілей статті. Складання прогнозу основних індикаторів інноваційного розвитку індустрії туризму України у постконфліктному періоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. У 2021 році основні світові індекси: індекс конкурентоспроможності туризму і подорожей, індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в країнах світу, рейтинг глобальної конкурентоспроможності, рейтинг країн світу за глобальним індексом інновацій, характеризували інноваційний потенціал України в індустрії туризму як такий, що знаходився у фазі прискорення активізації розвитку [6-10]. (рис. 1).

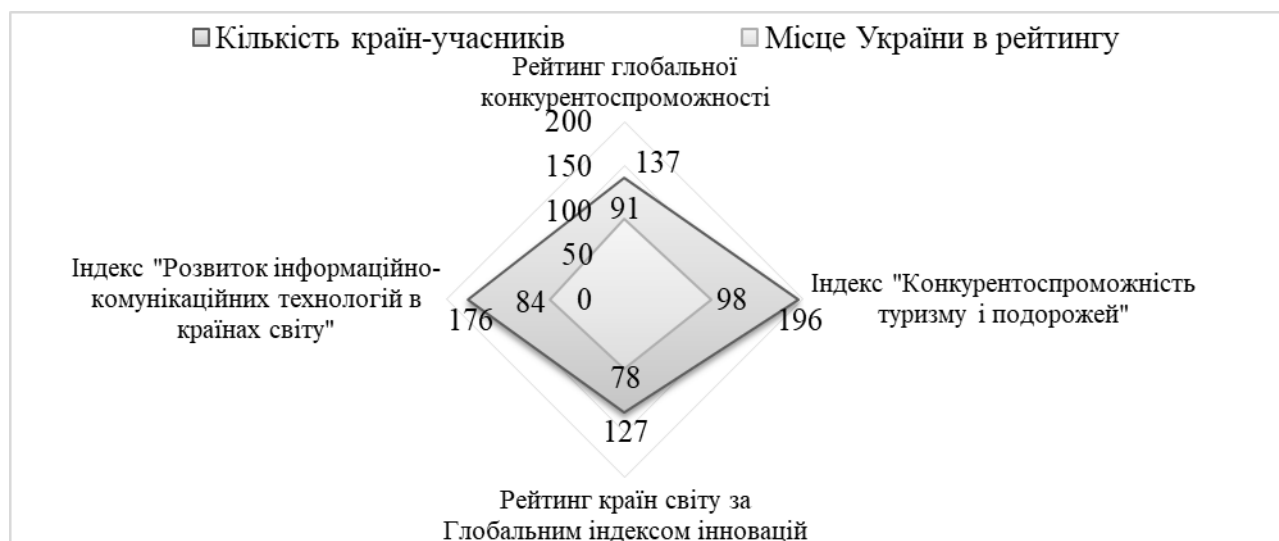

Рис. 1. Місце України в основних світових рейтингах інновації та туризму у 2021 р.

Джерело: складено автором на основі даних [6-12]

На основі інтегральних індексів впровадження інноваційних стимулів індустрії туризму України, які свідчать про достатній рівень інтенсифікації ресурсів на просування інноваційного туристичного бренду в країні та поза її межами впродовж 2019–2021 рр., розраховано прогностні індекси інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу туристичних підприємств, що відтворюють та розвивають вітчизняну індустрію туризму на період 2023–2026 рр. (рис. 2).

Таким чином, комплексний індекс інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу туристичних підприємств України за 2023–2026 рр. характеризується фазами прискорення, рекорду та зміни стадій швидкого відтворення ресурсів, які спрямовуються на просування туристичних брендів не тільки в країні, але і за її межами, з метою стабілізації економіки й регіональної кластеризації туристичної системи, враховуючи хвилеподібні та динамічні сучасні тренди інтегральних індексів фінансування інновацій та інноваційності суб'єктів індустрії туризму.

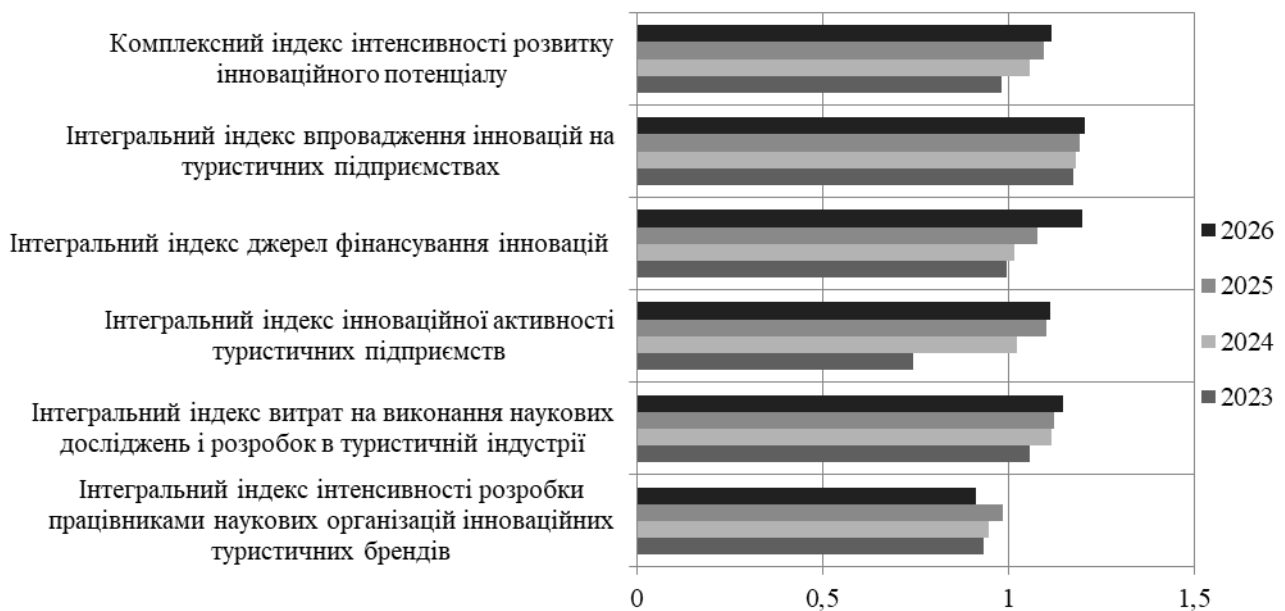

Рис. 2. Перспективний прогноз комплексного індексу інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу туристичних підприємств України за інтегральними індексами на 2023-2026 рр.

Джерело: розраховано автором

За мінливості постконфліктного відновлення інноваційного середовища, оцінка інтенсивності використання ресурсів інноваційного потенціалу туристичних підприємств за регіонами є складним багатоаспектним процесом. Пропонується власний алгоритм, а також результати визначення інноваційного рейтингу вітчизняної індустрії туризму за регіонами України на базі прогностичних індикаторів інноваційної ефективності туристичних підприємств, а саме: витратовіддача інноваційної діяльності туристичних підприємств, прибутковість реалізації інноваційного туристичного бренду (товарів, послуг),

прибутковість виробництва інноваційного туристичного бренду (товарів, послуг) (рис. 3).

Стандартизація прогнозних індикаторів в регіонах України відносно еталона проводиться за формулою (1) [13; 14]:

$$x_{jy} = \frac{Cf_{ji}}{C \max_{ji}}, \quad (1)$$

де x_{jy} – стандартизовані прогнозні індикатори j -го регіону; Cf_{ji} – прогнозний індикатор j -го регіону; $C \max_{ji}$ – максимальне значення індикатора j -го регіону (еталонне значення).

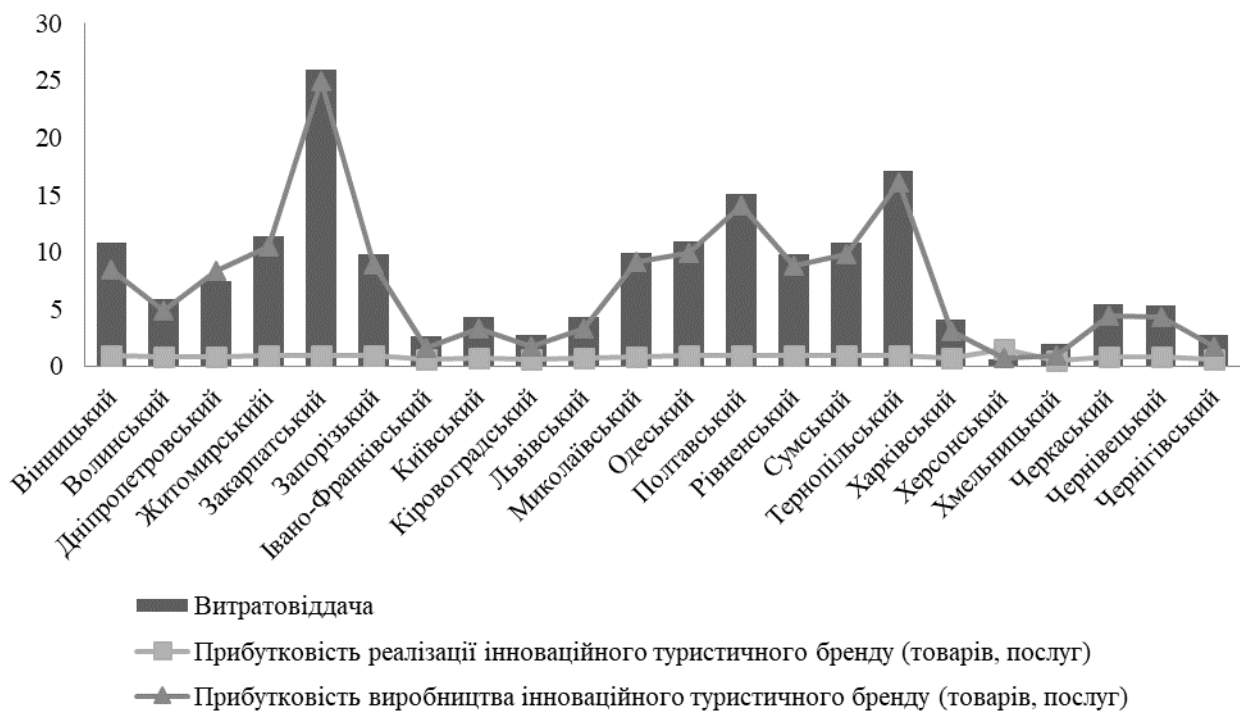

Рис. 3. Прогнозні індикатори інноваційної ефективності туристичних підприємств в регіонах України, в середньому за 2023-2026 рр.

Джерело: розраховано автором

Для регіону розраховується рейтингове число за формулою (2) [13; 14]:

$$R_j = \sqrt{(1 - x_{1j})^2 + (1 - x_{2j})^2 + \dots + (1 - x_{nj})^2}, \quad (2)$$

де R_j – рейтингова оцінка j -го регіону; $x_{1j}, x_{2j}, \dots, x_{nj}$ – стандартизовані прогнозні індикатори j -го регіону.

Результати прогнозних розрахунків відносно рейтингового місця регіонів в інноваційному просторі індустрії туризму демонструють (рис. 4): перше місце – Полтавський регіон (інтегральний інноваційний рейтинг регіону – 7); друге місце

– Запорізький регіон (інтегральний інноваційний рейтинг регіону – 9); третє місце – Одеський регіон (інтегральний інноваційний рейтинг регіону – 11). Найгірші показники у Чернігівського регіону (інтегральний інноваційний рейтинг регіону – 34) та Хмельницького регіону (інтегральний інноваційний рейтинг регіону – 33).

Прогнозний темп росту частки витрат на планування і виконання наукових інноваційних розробок організаціями підприємницького та державного секторів в індустрії туризму, а також сектору вищої освіти у загальному обсязі інвестицій в країнах Європи та України, зокрема, наочно представлено на рис. 5–7.

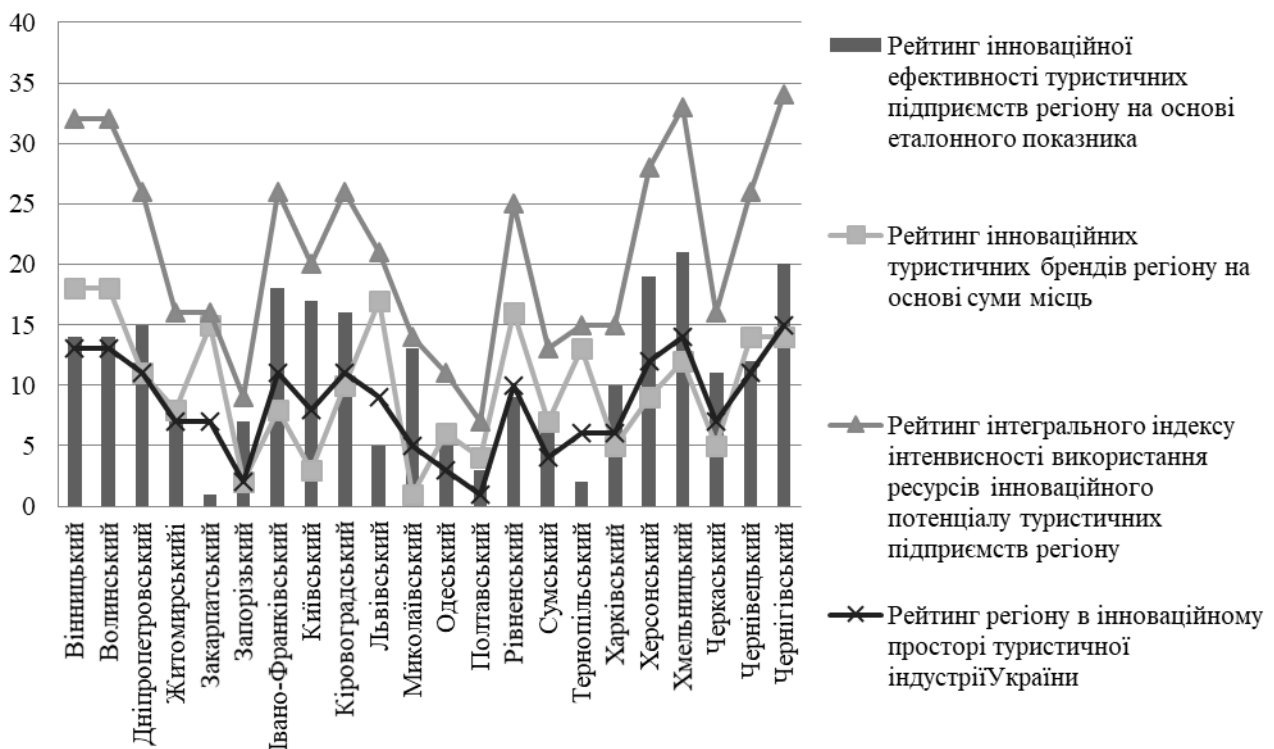

Рис. 4. Прогнозний рейтинг інноваційного простору індустрії туризму між регіонами України, в середньому за 2023–2026 рр.

Джерело: розраховано автором

Так, за 2023–2026 рр. найбільша частка темпів росту інвестиційних витрат на виконання інноваційних досліджень та розробок в індустрії туризму серед організацій підприємницькому секторів буде спостерігатись в Болгарії (в межах 130,6–133,2%), Польщі – в межах 175,2–178,5%; невисокий темп витрат ресурсів на дослідження будуть спрямовані в країнах: Естонія (в межах 86,7–93,7%), Латвія (в межах 95,9–98,7%), Словаччина (в межах 87,4–90,8%). В Україні темпи росту витратно-ресурсної частки із загального обсягу інвестицій на інноваційні розробки туристичних брендів щороку будуть зростати (від 99,8% у 2023 р. до 125,8% у 2026 р.), враховуючи інвестиційні потоки на

відтворення регіональних туристичних систем та обслуговуючої сфери індустрії туризму (рис. 5).

Найменші коливання темпів росту інвестування наукових інноваційних розробок будуть спостерігатися в державному секторі Болгарії (в межах 66,3–79,4%), а також Польщі (в межах 66,9–78,5%). В Україні частка бюджетного інвестування стрімко зростає з 2024 р. і буде дорівнювати 120,2% приросту. При цьому, щорічно інвестиційні витрати будуть збільшуватись на 5–6% (рис. 6).

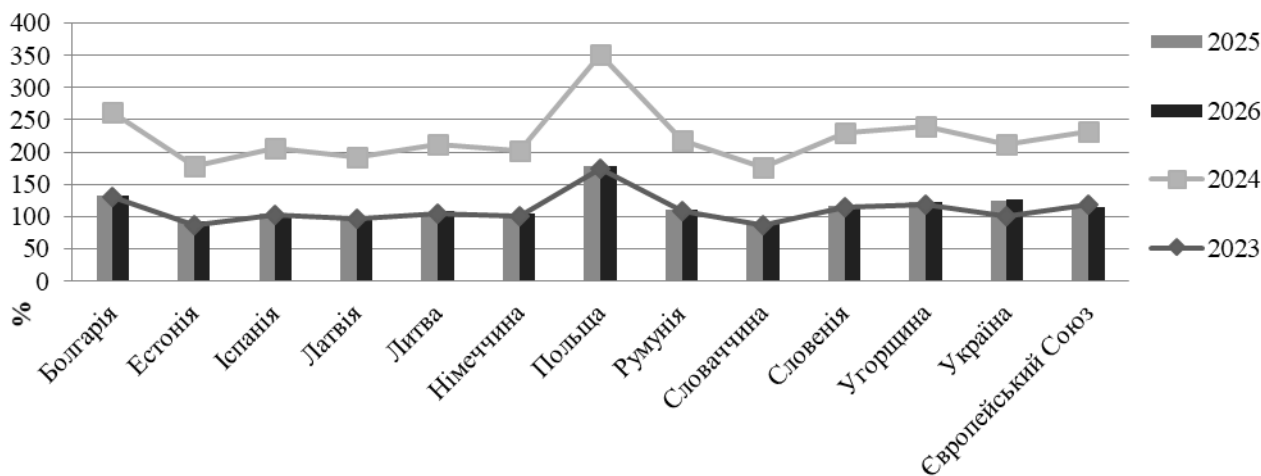

Рис. 5. Прогнозний темп росту частки інвестиційних витрат на виконання наукових інноваційних розробок в індустрії туризму організаціями підприємницького сектора у загальному обсязі на 2023–2026 рр., %
Джерело: розраховано автором за даними [15]

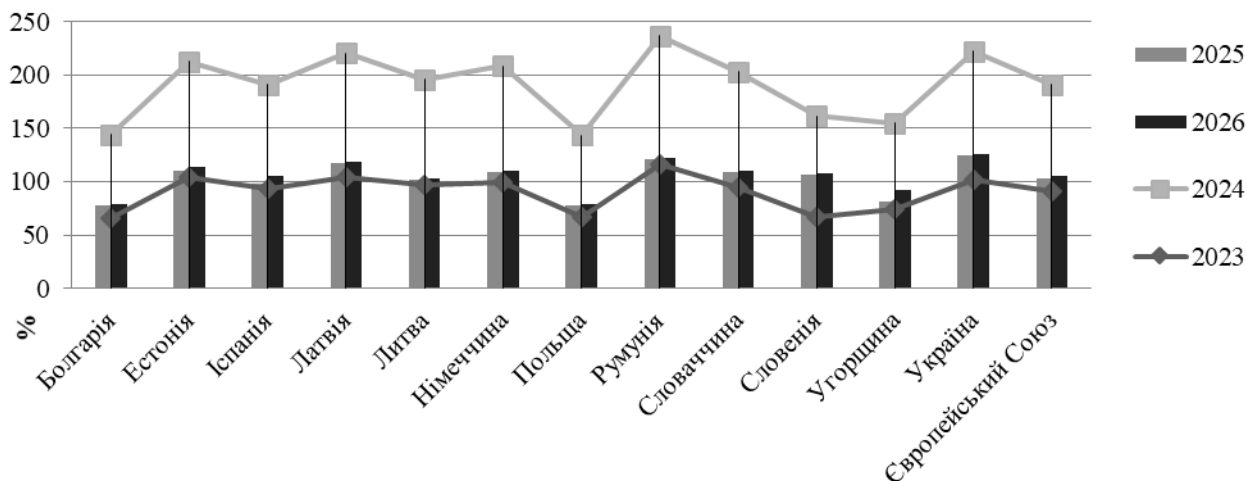

Рис. 6. Прогнозний темп росту частки інвестиційних витрат на виконання наукових інноваційних розробок в індустрії туризму організаціями державного сектора у загальному обсязі на 2023-2026 рр., %
Джерело: розраховано автором за даними [15]

Рис. 7 свідчить, що прогносні темпи росту інвестиційних витрат на наукові інноваційні розробки в індустрії туризму за рахунок сектору вищої освіти в

2023–2026 рр. будуть мати динамічну тенденцію до скорочення в країнах: Румунія (з 114,5% до 74,5%), Латвія (з 122,5% до 103,1%), Литва (з 107,3% до 100,7%), Словенія (з 97,1% до 77,1%), Угорщина (з 89,6% до 68,7%). Тренди приросту частки витрат будуть спостерігатись в Словаччині (з 127,3% до 128,9%), Естонії (з 93,5% до 117,2%), Іспанії (зі 100% до 105,4%), Україні (з 94,7% до 109,4%).

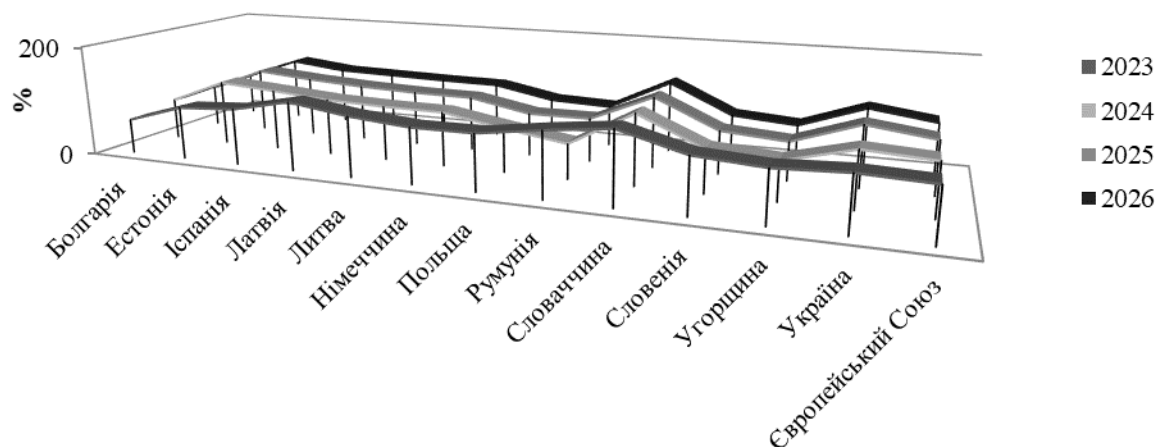

Рис. 7. Прогнозний темп росту частки інвестиційних витрат на виконання наукових інноваційних розробок в туристичній індустрії організаціями сектора вищої освіти у загальному обсязі на 2023-2026 рр., %

Джерело: розраховано автором за даними [15]

Доцільно зазначити, що прогнозний тренд витратно-ресурсних компонент із загальної величини інвестицій призведе до трансформації інноваційного потенціалу туристичних підприємств в регіонах України, який, в свою чергу, забезпечить прискорене відтворення розвитку індустрії туризму в країні. Навіть за незначної частки доходу від реалізації туристичних брендів (товарів, послуг) у валовому внутрішньому продукті (у 2023 р. – 0,24%, у 2024 р. – 0,48%, у 2025 р. – 0,59%, у 2026 р. – 0,62%) оборотність індустрії туризму за 2023–2024 рр. збільшиться в середньому в 2,0 рази, за 2025-2026 рр. по відношенню до минулих прогнозних періодів – в середньому в 2,5 рази. Кількість підприємств сфери обслуговування туристів постійно буде збільшуватись: у 2026 р. цей показник зросте у 2,5 рази у порівнянні із 2023 р. та на 55% у порівнянні з 2025 р., що пов'язано зі зростанням попиту на туристичні послуги та сервіси. Забезпечення інноваційних стимулів відносно розвитку індустрії туризму України пов'язано безпосередньо з позитивними зрушеннями інноваційного потенціалу, як в часовій, так і в географічній ретроспективі туристичної системи країни.

Висновки з проведеного дослідження. Прогнозні інноваційні індикатори розвитку індустрії туризму в Україні, як економічної системи мають прямий вплив на відтворення та розвиток туристичного бренду в країні. Це свідчить про високий рівень інноваційності туристичних підприємств і сфер обслуговування. Інновації потрібно розглядати не як самоціль, а як інструмент

стимулювання до зростання доходу й прибутку, активізації інноваційного потенціалу з метою забезпечення сприятливих умов підвищення конкурентоспроможності, що буде мати позитивний вплив на соціально-економічні індикатори розвитку системи туризму між регіонами країни. Для туристичних підприємств інновації будуть сприяти зростанню рентабельності, створенню їх позитивного інноваційного іміджу, отриманню додаткових конкурентних переваг, що, у свою чергу, має сприяти підвищенню їх ринкової вартості та залученню додаткових інвестицій. Трансформації в інноваційному процесі в періоді постконфліктного відновлення індустрії туризму України стануть значним поштовхом до радикальних змін у інноваційній діяльності туристичних підприємств, інноваційний потенціал яких спроможний забезпечити потенційний ефект від реалізації туристичних брендів в регіонах та підвищити економічну стабільність країни. Враховуючи цей факт, слід констатувати, що інноваційний потенціал є головною умовою існування інноваційно орієнтованої туристичної системи регіонів країни та є необхідною передумовою створення і комерціалізації інноваційного туристичного продукту, який на фоні впливу дестабілізуючих постконфліктних факторів економіки має стати каталізатором до вибору та впровадження інновацій в індустрії туризму. Перспективою є аналіз можливостей трансформації туристичної інфраструктури до умов інноваційності індустрії туризму у постконфліктному її відновленні.

Перелік посилань.

1. Чернега О.Б., Лохман Н.В. Модель життєвого циклу інноваційного потенціалу туристичного підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. №2(70). С. 27–31.
2. Полчанов А.Ю. Формування механізму постконфліктного відновлення національної економіки. *Вісник Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова*. 2017. №6(59). С. 65–70.
3. Євдокимов В., Полчанов А. Вплив військових конфліктів на національну економіку країн постсоціалістичного простору. *Бізнес-інформ*. 2017. №4. С.48-54.
4. Шевченко О.В. Заходи та інструменти відбудови господарства постконфліктних територій та протидія появі нових депресивних територій. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 2017. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/vidbudova-914af.pdf> (дата звернення: 23.10.2023).
5. Trusova N., Tsviliy S., Mykhailyk D., Ogloblina V., Marusei T. Innovative incentives of the tourism industry in the period of post-conflict reconstruction of Ukraine. *Review of Economics and Finance*. 2023. №21. P. 1237–1248.
6. Dutta S., Lanvin B., Wunsch-Vincent S. The Global Innovation Index. 2016. URL: [http://english.gov.cn/r/Pub/GOV/ReceivedContent/Other/2016-08-15/wipo_pub_gii_2016\(1\).pdf](http://english.gov.cn/r/Pub/GOV/ReceivedContent/Other/2016-08-15/wipo_pub_gii_2016(1).pdf) (дата звернення : 18.10.2023).

7. The Global Competitiveness. 2017-2018. URL: <https://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> (дата звернення : 15.10.2023).
8. The Global Competitiveness. 2019. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (дата звернення : 15.10.2023).
9. The Global Competitiveness. 2020. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020/> (дата звернення : 15.10.2023).
10. The Global Competitiveness. 2021. URL: <https://www.weforum.org/reports/> (дата звернення : 15.10.2023).
11. The Travel&Tourism Competitiveness. (2021). URL: <https://www.weforum.org/reports/travel-and-tourism-development-index-2021/> (дата звернення: 5.10.2023)
12. Туристичний портал України. URL : <http://www.stejka.com/ukr> (дата звернення : 21.10.2023).
13. Trillenberh H. Innovative cluster approach to the development of tourism in Ukraine in the conditions of globalization. *Journal of European Economy*, 2014. №13(4). P. 401–414.
14. Trusova N.V., Tanklevska N.S., Cherniavska T.A., Prystemskyi O.S., Yeremenko D.V., Demko V.S. Financial Provision of Investment Activities of the Subjects of the World Industry of Tourist Services. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. №4(44). P. 890-902.
15. Global Tourism Trends (2022). Tourism Market Data and Forecasts to 2026. URL: <https://www.reportlinker.com/clp/6226> (дата звернення : 17.10.2023).

References.

1. Cherneha, O.B., Lokhman, N.V. (2019). Model of the life cycle of the innovative potential of a tourist enterprise [Model zhyttievoho tsykladu innovatsiynoho potentsialu turystychnoho pidpriemstva]. *Problems of the systemic approach in economics*, No. 2(70), P. 27–31.
2. Polchanov, A.Yu. (2017). Formation of the mechanism of post-conflict recovery of the national economy [Formuvannia mekhanizmu postkonfliktnoho vidnovlennia natsionalnoi ekonomiky]. *Bulletin of the I.I. Mechnikova Odesa National University*, No. 6(59), P. 65-70.
3. Yevdokymov, V., Polchanov, A. (2017). The influence of military conflicts on the national economies of post-socialist countries [Vplyv viiskovykh konfliktiv na natsionalni ekonomiky krain postsotsialistychnoho prostoru]. *Business-Inform*, No. 4, P. 48-54.
4. Shevchenko, O.V. (2017). Measures and tools for rebuilding the economy of post-conflict territories and countering the emergence of new depressed territories [Zakhody ta instrumenty vidbudovy hospodarstva postkonfliktnykh terytorii ta protydiia poiavi novykh depresyvnnykh terytorii. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen]. *National Institute of Strategic Studies*. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/vidbudova-914af.pdf> (last accessed 23.10.2023).

5. Trusova, N., Tsviliy, S., Mykhailyk, D., Ogloblina, V., Marusei, T. (2023). Innovative incentives of the tourism industry in the period of post-conflict reconstruction of Ukraine. *Review of Economics and Finance*, No. 21, P. 1237-1248.
6. Dutta, S., Lanvin, B., Wunsch-Vincent, S. (2016). The Global Innovation Index. URL: [http://english.gov.cn/r/Pub/GOV/ReceivedContent/Other/2016-08-15/wipo_pub_gii_2016\(1\).pdf](http://english.gov.cn/r/Pub/GOV/ReceivedContent/Other/2016-08-15/wipo_pub_gii_2016(1).pdf) (last accessed 18.10.2023),
7. The Global Competitiveness. (2017-2018). URL: <https://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> (last accessed 15.10.2023).
8. The Global Competitiveness. (2019). URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (last accessed 15.10.2023).
9. The Global Competitiveness. (2020). URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020/> (last accessed 15.10.2023).
10. The Global Competitiveness. (2021). URL: <https://www.weforum.org/reports/> (last accessed 15.10.2023).
11. The Travel&Tourism Competitiveness. (2021). URL: <https://www.weforum.org/reports/travel-and-tourism-development-index-2021/> (last accessed 5.10.2023).
12. Tourist portal of Ukraine [Turystychnyi portal Ukrainy]. URL: <http://www.stejka.com/ukr> (last accessed 23.10.2023).
13. Trillenberh, H. (2014). Innovative cluster approach to the development of tourism in Ukraine in the conditions of globalization. *Journal of European Economy*, No. 13(4), P. 401-414.
14. Trusova, N.V., Tanklevska, N.S., Cherniavska, T.A., Prystemskyi, O.S., Yeremenko, D.V., Demko, V.S. (2020). Financial Provision of Investment Activities of the Subjects of the World Industry of Tourist Services. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 4(44), 890-902.
15. Global Tourism Trends (2022). Tourism Market Data and Forecasts to 2026. URL: <https://www.reportlinker.com/clp/6226> (last accessed 17.10.2023).

РЕФЕРАТИ ABSTRACTS

УДК 338.48:332.145; JEL Classification: C53, D74, L83, O18, R58

Цвілий С.М. ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ІННОВАЦІЙНОСТІ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ У ПЕРІОДІ ПОСТКОНФЛІКТНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Мета. Складання прогнозу основних індикаторів інноваційного розвитку індустрії туризму України у постконфліктному періоді. **Методика дослідження.** Методика побудована на використанні методів: логічний аналіз, узагальнення, систематизація, прогнозування, складання рейтингу, метод інтегральних індексів, індикативний метод. **Результати.** Обґрунтовано, що інноваційна компетентність має базуватись на прикладі європейського інноваційного простору, який в тривалому циклічному періоді постконфліктного відновлення спромігся межі конкурентоспроможності суб'єктів індустрії туризму розширити саме за рахунок забезпечення інноваційної орієнтованості. Визначено місце України в основних світових рейтингах інновації та туризму у 2021 р. Розраховано прогнозні індекси інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу туристичних підприємств, що відтворюють та розвивають вітчизняну індустрію туризму на період 2023–2026 рр., на основі інтегральних індексів впровадження інноваційних стимулів індустрії туризму України. Констатовано, що комплексний індекс інтенсивності розвитку інноваційного потенціалу туристичних підприємств характеризується фазами прискорення, рекорду та зміни стадій швидкого відтворення ресурсів, які спрямовуються на просування туристичних брендів в країні і за її межами, з метою стабілізації економіки й регіональної кластеризації туристичної системи, враховуючи хвилеподібні та динамічні сучасні тренди інтегральних індексів фінансування інновацій та інноваційності суб'єктів індустрії туризму. Унаочнено результати прогнозних розрахунків щодо рейтингового місця регіонів в інноваційному просторі індустрії туризму. Розраховано прогнозний темп росту частки витрат на планування і виконання наукових інноваційних розробок організаціями підприємницького та державного секторів в індустрії туризму та сектору вищої освіти у загальному обсязі інвестицій в країнах Європи та України. Зроблено висновок, що прогнозні інноваційні індикатори розвитку індустрії туризму в Україні мають прямий вплив на відтворення та розвиток туристичного бренду. **Наукова новизна.** Запропоновано алгоритм та результати визначення інноваційного рейтингу індустрії туризму за регіонами на базі прогнозних індикаторів інноваційної ефективності туристичних підприємств: витратовіддача інноваційної діяльності туристичних підприємств, прибутковість реалізації й виробництва інноваційного туристичного бренду. **Практична значущість.** Прогнозний тренд витратно-ресурсних компонент загальної величини інвестицій призведе до трансформації інноваційного потенціалу туристичних підприємств в регіонах України, який забезпечить прискорене відтворення розвитку індустрії туризму в країні. Для туристичних підприємств інновації будуть сприяти зростанню рентабельності, створенню інноваційного іміджу, отриманню додаткових конкурентних переваг, що сприятиме зростанню ринкової вартості та залученню додаткових інвестицій.

Ключові слова: інноваційність, індустрія туризму, відновлення, прогноз, інвестиційні витрати, постконфліктний період, інноваційний простір.

UDC 338.48:332.145; JEL Classification: C53, D74, L83, O18, R58

Tsviliy S.M. FORECASTING THE INDICATORS OF INNOVATION OF THE TOURISM INDUSTRY IN THE PERIOD OF POST-CONFLICT RECOVERY

Goal. Making a forecast of the main indicators of the innovative development of the tourism industry of Ukraine in the post-conflict period. **Research methodology.** The methodology is based on the use of such methods as: ranking, logical analysis, generalization, systematization, forecasting, method of integral indices, indicative method. **The results.** It is substantiated that innovative competence should be based on the example of the European innovation space, which in the long cyclical period of post-conflict recovery managed to expand the limits of competitiveness of the subjects of the tourism industry precisely at the expense of ensuring innovative orientation. The place of Ukraine in the main world rankings of innovation and tourism in 2021 has been determined. Predictive indices of the intensity of the development of the innovative potential of tourist enterprises that reproduce and develop the domestic tourism industry for the period 2023–2026 have been calculated, based on integral indices of the implementation of innovative incentives in the tourism industry of Ukraine. It was established that the comprehensive index of the intensity of development of the innovative potential of tourism enterprises is characterized by phases of acceleration, record and change of stages of rapid reproduction of resources, which are aimed at promoting tourism brands in the country and beyond, with the aim of stabilizing the economy and regional clustering of the tourism system, taking into account wave-like and dynamic modern trends of integral indices of financing innovations and innovativeness of subjects of the tourism industry. The results of predictive calculations regarding the ranking place of regions in the innovative space of the tourism industry are visualized. The forecast growth rate of the share of costs for planning and implementation of scientific innovative developments by organizations of the entrepreneurial and public sectors in the tourism industry and the higher education sector in the total amount of investments in the countries of Europe and Ukraine is calculated. It was concluded that predictive innovative indicators of the development of the tourism industry in Ukraine have a direct impact on the reproduction and development of the tourism brand. **Scientific novelty.** The algorithm and results of determining the innovation rating of the tourism industry by region on the basis of predictive indicators of the innovation efficiency of tourism enterprises are proposed: the cost-effectiveness of the innovation activity of tourism enterprises, the profitability of the implementation and production of an innovative tourism brand. **Practical significance.** The forecast trend of the cost-resource component of the total amount of investments will lead to the transformation of the innovative potential of tourism enterprises in the regions of Ukraine, which will ensure the accelerated reproduction of the development of the tourism industry in the country. For tourism enterprises, innovations will contribute to the growth of profitability, creation of an innovative image, obtaining additional competitive advantages, which will contribute to the growth of the market value and the attraction of additional investments.

Keywords: innovation, tourism industry, renewal, forecast, investment expenditures, post-conflict period, innovative space.

Відомості про авторів / About the Authors

Цвілий Сергій Миколайович – кандидат економічних наук, доцент, Національний університет «Запорізька політехніка», доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу, м. Запоріжжя, Україна; e-mail:0994300103@ukr.net; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1720-6238>; Моб.(099) 430-01-03.

Tsviliy Sergiy – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, National University «Zaporizhzhia Polytechnic», Associate Professor of the Department of tourism, hotel and restaurant business, Zaporizhzhia, Ukraine.